

D66 begroting 2021

Geachte voorzitter, leden van de Raad en bewoners thuis.

Wij feliciteren het College met de begroting en meerjarenraming die nu voorligt. Het getuigt van een knap staaltje rekenmeesterschap: alles netjes binnen de regels van het BBV – een sluitende begroting voor 2021 en 2022 en tóch bekruipt ons een heel ongemakkelijk gevoel.

Nog maar nét bekomen van een miljoen verlies over het jaar 2019, kwam de volgende onheilstijding in de Kadernota van juni 2020, die een beeld schetste van jarenlange misère: 1,5 miljoen tekórt – en dat 4 jaar lán! Dus géén ruimte meer voor wensen van de raad. Géén leuke dingen meer voor Heiloo. En álle zeilen bijzetten om de schade maar énigszins te beperken.

En waar staan we nú, eind 2020? In de deze begroting zijn – als sneeuw voor de zon – alle de duistere wolken verdwenen - en laat het meerjarenperspectief zelfs nog ruimte voor wensen en nieuw beleid toe.

Toch heeft D66 Heiloo een aantal zwaarwegende zorgen bij deze begroting: Ik zal er 6 toelichten:

1. de voorgenomen Beheersmaatregelen op het Sociaal Domein.

De opbrengst van 9 ton - van de in 2021 uit te voeren beheersmaatregelen op het Sociaal Domein - is volgens D66 te rooskleuring ingeschat. De vraag naar ondersteuning WMO/jeugdhulp en de complexiteit van de problematiek is immers de afgelopen jaren alleen maar toegenomen. Dit is een landelijke trend.

In feite korten we nu – op voorhand - bijna 1 miljoen op de 2 miljoen - die in het Sociaal Domein eigenlijk nodig zijn om de structurele tekorten te dekken.

Daarbij is het van groot belang dat de beheersmaatregelen niet ten koste gaan van de kwaliteit van de ondersteuning. De vraag aan wethouder Beens is: hoe gaat u dit realiseren ondanks deze ingrijpende korting?

Het is daarbij niet alleen nog maar de vraag of de taakstelling van 9 ton haálbaar is, het is volgens D66 onjuist 5 ton van de beoogde te besparen 9 ton nú al in te boeken alsof deze in 2021 al gerealiseerd zijn.

2. de verwachte inkomsten van de leges Zandzoom

De opbrengst van de leges omgevingsvergunningen (voorheen bouwvergunningen geheten) die uit de ontwikkeling van woningen in Zandzoom verwacht wordt, is geschat op maar liefst 1,2 miljoen in 2021 en 8 ton miljoen in 2022. Het lijkt erop dat de begroting sluitend wordt gemaakt door winst te maken op het verlenen van deze omgevingsvergunningen. En dit terwijl de leges wettelijk slechts kostendekkend mogen zijn op het niveau van de begroting. Wethouder, kunt u dit uitleggen: mag dit wel?

Daarbij is de kans groot is dat er na vaststelling van het bestemmingsplan Zandzoom - vanaf medio 2021 - nog Bezwaar en Beroep bij de Raad van State wordt ingesteld, waardoor vertraging in de planning van de ontwikkeling van Zandzoom te verwachten is - We kunnen pas leges omgevingsvergunningen voor bouwplannen gaan innen als het bestemmingsplan Zandzoom definitief is. Het is dan ook zeer onzeker of deze inkomsten aan leges in 2021 ook daadwerkelijk gehaald zullen worden. Sterker nog: De opbrengsten van diezelfde bouwleges moeten er voor zorgen dat de begroting de komende 4 jaar sluitend is.

Het sluitend maken van de begroting met deze hoge inschatting van te innen bouwleges lijkt dan ook een fors risico te zijn. Wethouder, hoe reëel is het dat u deze hoge legesinkomsten in 2021 en 2022 gaat halen?

En hoe moet het na 2024 – Als Zandzoom grotendeels gerealiseerd is en de opbrengsten uit leges stukken lager zullen uitvallen?

Dit brengt mij op ons volgende bezwaar:

3. De onzekerheid rond te verwachten grondopbrengsten

De prognoses van de verwachte grondopbrengsten, zoals in het meerjarenperspectief Grondexploitaties 2020 -2024 zijn opgenomen, maken onderdeel uit van deze begroting. Ook hierin zien we dat de prognoses van de grondopbrengsten plotseling veel rooskleuriger zijn dat vorig jaar. De grondopbrengst van 9,5 miljoen, die vorig jaar pas in 2029 gerealiseerd zou zijn, wordt nu ineens al in 2026 bereikt. De onderbouwing daarvan is flinterdun en ondermijnt de geloofwaardigheid van dit deel van de begroting.

Regeren is vooruitzien, voorzitter, en dit brengt ons bij onze volgende zorg:

4. De lange termijn financiering van onze grote projecten

Laat mij u meenemen in de manier waarop onze grote projecten gefinancierd worden. Nu hoor ik u denken: daar heb je ze weer met de A9. Maar toch vraag ik uw aandacht voor een simpel rekensommetje. Op de balans staat een lening van 51 mln. waar náuwelijks op afgelost wordt. Deze lening is een herfinanciering van diverse leningen uit het verleden die hoogstwaarschijnlijk deels afgesloten zijn voor het verwerven van gronden. En waar vloeien de opbrengsten van de gronden naar toe? Naar De Grote Projecten. Ergo: wij hebben geleend voor het aankopen van grond, met de opbrengst van de verkoop van deze gronden financieren we de afslag A9 en pas vanaf 2027 gaan we aflossen op de lening. Dat wordt minimaal 1 miljoen per jaar aflossen, 30 jaar lang! Dat heet gecalculeerd de lasten vooruitschuiven. Wethouder: hebben we daar in 2027 dekking voor? Welke rekenmeesters gaat ons tegen die tijd uit de brand helpen?

5. Dan de extra kosten van de afslag A9

Het voorstel van de ruim extra 1,7 miljoen voor de afslag A9, met dekking uit de Reserves Bovenwijkse voorzieningen, waar wij aan het begin van deze raadsvergadering tegen hebben gestemd, is in deze begroting opgenomen. Zoals wij hebben aangegeven tijdens de raad van 5 oktober jl., zijn wij van mening de kosten van de afslag A9 nu al te hoog zijn in verhouding tot de draagkracht van Heiloo. En dat terwijl het te verwachten is dat er in het vervolgtraject nog meer kosten voor de afslag A9 bij zullen komen.

Deze begroting geeft groen licht voor ruim 1,7 miljoen extra voor een afslag A9, die maximaal 8 miljoen had moeten kosten, Heiloo inmiddels 13,5 miljoen kost en in de toekomst hoogstwaarschijnlijk nog meer gaat kosten.

D66 Heiloo is niet tegen de A9, maar we zijn van mening dat we de afslag niet kunnen betalen. We kunnen ons geld maar 1 keer uitgeven.

Wij willen alle sociale en maatschappelijke voorzieningen van Heiloo, zoals de Bibliotheek, het Trefpunt, onze Sporthallen, Het Baafje, de Cultuurkoepel en de Beun ook in de toekomst minimaal op het huidige niveau houden.

Dit brengt mij op het volgende punt:

6. De ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, ambities en wensen

In de begroting is ook nog een aantal wensen en ambities opgenomen, te weten de 2-de sporthal en de minigeluidschermen langs het spoor.

De geschatte investeringen die daarmee gemoeid zijn en de posten die daarvoor in de begroting zijn opgenomen, - nl. van 2,5 ton in 2022 oplopend naar 6,5 ton in 2023 en 8,5 ton in 2024 - zijn veel te laag ingeschat. De kosten voor verlevendiging van 't Loo zijn daar bijvoorbeeld nog helemaal niet in meegenomen.

Voor de door D66 Heiloo gewenste extra investeringen in bijvoorbeeld het stimuleren van duurzame energie, extra klimaat maatregelen, het mogelijk maken van de bouw van betaalbare woningen en natuurbeheer en -ontwikkeling is geen financiële ruimte meer.

7. De Planning en Control Cyclus.

Last but not least willen wij nog de aandacht vragen voor de wijze waarop onze begroting tot stand komt. Wij zouden graag zien dat wij als raad – voorafgaand aan de uitwerking van de Kadernota en de Meerjarenbegroting- , actief betrokken en meegenomen worden in uw overwegingen, in de opdracht aan het ambtelijk apparaat, in de alternatieven voor bezuinigingen en meeropbrengsten, zodat wij niet alleen met overtuiging een keuze kunnen maken, maar ook met onderbouwde voorstellen kunnen komen waar dekking tegenover staat. Daarom dienen wij vanavond een motie in met het doel om de kaderstellende en controlerende raak van de gemeenteraad te versterken door de Planning en Controle Cyclus expliciet daarop in te richten.

Tot zover de eerste termijn.
